

Elektro Convulsie Therapie (ECT)

Wat is ECT?

ECT staat voor electroconvulsietherapie. Vroeger werd dit elektroshocktherapie genoemd. Deze behandeling wordt al jaren toegepast bij verschillende psychiatrische aandoeningen zoals ernstige depressies. Van ECT is al jaren bekend, op basis van (internationaal) wetenschappelijk onderzoek, dat het een zeer succesvolle en veilige behandeling is, ook bij oudere patiënten. Bij ECT wordt onder narcose een epileptische aanval (convulsie) opgewekt door middel van korte stroomstootjes. Dit kan een gunstig effect hebben op uw psychiatrische klachten.

Wanneer ECT?

De ECT-behandeling kan worden toegepast bij patiënten met een ernstige depressie, die niet of onvoldoende herstellen met medicatie of waarbij de medicatie te veel onge-wenste bijwerkingen heeft. De ECT-behandeling wordt ook toegepast bij andere psychiatrische ziektebeelden (zoals bv langdurige psychotische klachten).

Hoeveel behandelingen?

Het aantal behandelingen hangt af van uw toestand en hoe snel de behandeling effect heeft. De behandelingen vinden twee keer per week plaats en gemiddeld worden er zes tot twaalf behandelingen gegeven. Over het algemeen wordt de behandeling voortgezet totdat het maximale resultaat is behaald. Soms kan het nodig zijn om de ECT-behandeling gedurende een langere periode voort te zetten. Dan gaat het om de zogenaamde ECT-onderhoudsbehandeling.

De behandeling

Voordat de behandeling voor de eerste keer plaats kan vinden wordt u pre-operatief gescreend (POS), waar wordt besloten of de behandeling veilig kan plaatsvinden. Ook krijgt u informatie over wat u wel/niet mag eten en drinken. De ECT-behandeling vindt meestal plaats in het Amphia Ziekenhuis. Bij de behandeling zijn een psychiater, een anesthesioloog, een OK-verpleegkundige en een psychiatrisch verpleegkundige aanwezig. U dient nuchter te zijn vanaf 02.00 uur. Dit wil zeggen dat u niet meer mag eten en drinken. Het is aan te raden om niet te roken voor de behandeling. U mag een slok water nemen als u pre-medicatie gebruikt.

Voordat u naar de operatiekamer gaat:

- Wordt u gecontroleerd op uw bloeddruk, pols, saturatie en temperatuur.
- Krijgt u een polsbandje om.
- Worden er medische vragen aan u gesteld die van belang zijn voor de behandeling.
- Is het belangrijk om nog naar het toilet te gaan.
- U mag uw eigen nachthemd/t-shirt dragen; u mag uw slip aanhouden en u krijgt incontinentiemateriaal aangeboden.

Op de OK wordt alles wat gedaan wordt met u besproken. De verpleegkundige die u begeleidt, zal u vragen om uw sieraden, eventuele piercings, lenzen, gebitsprothesen, make-up, nagellak e.d. te

verwijderen. U mag uw bril en/ of gehoorapparaat wel meenemen. Graag brillenkoker meenemen. U wordt door de verpleegkundige in uw bed naar de operatiekamer gebracht. In de operatiekamer wordt u overgedragen aan de anesthesieverpleegkundige en psychiatrisch verpleegkundige. Er wordt een infuusnaaldje ingebracht op de holding/ voorbereidingskamer. Ook krijgt u plakkers op uw borst, een bloeddrukband om en een band om uw bovenarm. De anesthesioloog geeft u via het infuusnaaldje een kortwerkend slaapmiddel en een spierverslappend middel. Zodra u onder narcose bent, geeft de psychiater u een aantal seconden stroom via een elektrode op uw hoofd. In eerste instantie wordt er meestal gestart met eenzijdige (unilaterale) ECT, mocht dit onvoldoende effect hebben, dan wordt in overleg met u en uw behandelaar, overgegaan naar tweezijdige (bilaterale) ECT. Tijdens het insult is het de bedoeling dat er gedurende minimaal 20 seconden een epileptische aanval wordt opgewekt. Een paar minuten nadat het insult gestopt is, wordt u weer wakker.

Na de behandeling

Na de behandeling gaat u nog even naar de recovery/ uitslaapkamer. Hier wordt uw bloeddruk en pols gecontroleerd. Wanneer u goed wakker bent, gaat u terug naar de afdeling. De verpleegkundige van de afdeling komt u weer ophalen, desgewenst is uw familielid hierbij aanwezig. Het kan zijn dat uw bloeddruk en pols nog eens gecontroleerd worden. U mag wat water of thee drinken als u dat wilt, als dit goed gaat mag u ook wat eten. Als u voor de eerste keer wilt opstaan, is het verstandig om een verpleegkundige te vragen, het kan namelijk zijn dat u duizelig wordt. Als u last heeft van bijwerkingen zoals hoofdpijn, misselijkheid, spierpijn of andere klachten, vertel dat dan aan de verpleegkundige. Zonodig kunt u hier iets voor krijgen. Indien uzelf of uw familie bezorgd is of vragen heeft, aarzel dan niet om de verpleegkundige of de arts te raadplegen. U wordt in de week dat u ECT heeft gehad, gebeld door een psychiatrisch verpleegkundige, om te informeren hoe het met u gaat.

Effect van de behandeling

Meestal is het effect van de ECT-behandeling na een paar behandelingen merkbaar. Om het effect van de behandeling ook op een objectieve manier te meten, zullen geregeld vragenlijsten afgenomen worden. Naast de ECT-behandeling zullen veel patiënten ook medicatie nodig (blijven) hebben. De soort nabehandeling en de duur ervan is van meerdere factoren afhankelijk en wordt in samenspraak met u, uw psychiater en eventueel met uw familie bepaald.

Risico's en bijwerkingen

Risico's:

De ECT-behandeling is een veilige behandeling waar al veel ervaring mee is opgedaan, maar geen enkele behandeling onder narcose is zonder risico. Er is een uiterst gering risico op een allergische reactie op narcosemiddelen, hoge bloeddruk of hartritme problemen. Een zwak gebit kan tijdens de behandeling beschadigd raken.

Om de risico's te beperken vinden er vooraf onderzoeken plaats en worden er voorzorgsmaatregelen genomen:

- lichamelijk en psychiatrisch onderzoek;
- screening door anesthesioloog, afdeling preoperatieve screening;
- zonodig bloedonderzoek, röntgenfoto longen of een hartfilmpje (ECG);
- zonodig aanpassing of tijdelijk stoppen van bepaalde medicatie;
- gebruik gebitsbeschermer tijdens de behandeling.

Bijwerkingen:

Het is vooraf niet te zeggen of u last van bijwerkingen krijgt. Over het algemeen wordt de ECT-behandeling goed verdragen. De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- milde hoofdpijn;
- misselijkheid;
- lichte spierpijn;
- keelpijn;
- geheugen- en concentratieproblemen; met name het korte termijn geheugen kan verstoord zijn.

Over het algemeen verdwijnen deze klachten snel. Zonodig kunt u een pijnstillertje of iets tegen de misselijkheid krijgen. Sommige patiënten kunnen last krijgen van geheugenverlies, met name met betrekking tot recente gebeurtenissen. Dan kan het zijn dat u zich een deel van de behandeling niet herinnert. Meestal verdwijnen de geheugenstoornissen na afronding van de ECT-behandeling. Bij uitzondering kan het herstel pas na enkele maanden optreden en zeer incidenteel houdt dit nog langer aan.

Toestemming:

De ECT-behandeling kan pas worden ingezet als u daar schriftelijk toestemming voor hebt gegeven. U kunt deze toestemming te allen tijde weer intrekken. Voor uw vervolgbehandeling zal dan naar andere behandelvormen worden gezocht. Als u door uw ziekte niet in staat bent toestemming te geven, kan uw wettelijke vertegenwoordiger (zoals een familielid) in uw plaats toestemming geven.

Vervoer:

Het advies vanuit het Amphia ziekenhuis is om geen auto te rijden, u te laten ophalen of met het openbaar vervoer, deeltaxi, huiswaarts te keren. Dit komt door de narcose.